

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

99. Primus ex Sinis baptizatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

guæ Sinensis Magister optimus haberetur; *Templum floris Sanctorum* posterioris; *Gens aduena ex sancta terra Occidentis*. Creuit apud omnes Patrum auctoritas, & laude tam illustri, & prærogatiua, nominèque adscripto laudatoris qui Guan Puon dicebatur, doctrinæ iuxta, & prudentiæ gloria inter primos notus

99.
Primus ex
Sinis bapti-
zatus.

Sub hoc temporis longas nostrorum expectationes consolatus est Deus conuersione miserrimi, & egentissimi Ethnici, sed primigenij huius inter Sinas Christianitatis, cuius hoc læto initio primum hunc librum concludimus. Insanabili diu languens ægrotatione ab suis (vt mos est Sinarum & Iaponiæ barbarus) proiectus fuerat in campum sub dio seminudus vt fame aut morbo vitam absolueret. Ad eum magis accedebat nemo, quàm ad putridum cadauer cuius graueolentiam ne domestici quidem ferre potuerant. Hic Patres fortuitò in illum incidunt, solantur, iuuant, quàm is maximè egebat, & quàm minimè sentiebat, mortem illi vicinam inculcant; interitum animæ, sempiternos ignes; in promptu modum breuem & facilem præsentem miseriam, & periculum imminens æterna felicitate commutandi: quæ adhortatio, caritatis apta funiculis tam validè hominem ad se traxit, vt statueret apud se non posse legem illam non esse veram, & optimam, quæ tantum etiam in externis suis cultoribus amorem inspiraret; falsam è contrariò illam & facinorosam, quæ humanitatis sensum omnem etiam erga ciues, & consanguineos crudelissimè abnegaret. Subductus igitur in commodum locum, & victu, remedijs, omni ope curatus, sacroque demum post Christianam institutionem tinctus baptismate, obiit, spem suæ salutis relinquens, quàm optimam. Facto caritatis tam nobili, & ab omni quæstus, & commodi cupiditate casto, maluerit Sinenses fidem detrahere, quàm tantùm virtutis heroicæ ab Europæis addiscere, commenti sunt Patres Occidentis, arcana qua pollent scientia cognouisse, in miseri illius capite latere gemmam inestimabilis pretij, ex draconibus vt aiebant natam, idcirco ab iis receptum benigno obsequio vt ea gemma potirentur; libenter Patres annuere affectatæ illorum cæcitati vt eam sanarent; fateri se gemmam comperisse in ægroti cerebro latentem; gemmam porò hanc omni æstimatione pretiosiore, eius animam esse immortalem, cœlestem, beatitudinis perpetuæ capacem, Regum quorumlibet animæ haudquaquam imparem, qualem & quisque Sciochinensium haberet, cuius ipsi seruandæ gratia, & Deo afferendæ, ac felicitati ab remotissimo Occidente in Sinas nauigassent.

Hæc dum plebeis rumoribus frustra & temerè iactantur crescebat in dies nostrorum inopia, cui vtrumque lenandæ Ruggerius Macaam adire cogitur, profecturo nauigium regium dedit Gubernator, vnâque mandatum curandæ sibi horariæ Machinæ rotatæ; sed illic rem Lusitanorum tot naufragijs afflictam reperit, vt supremum quisque illius exitium timeret, premeretque apud se tacitus si quid pecuniæ haberet residuum. Expectauit ergo volens nolens Ruggerius classem anno

proximo

proximo adfuturam, & cum horologio curando quod sibi mandatum fuerat in cassum pecunias quæssisset, nauigium remisit ad Gubernatorem cum Indo Æthiope, huiusmodi operum docto artifice in Canara nato; simulque honorarium munus ei offerendum, quod utrumque multa cum gratia accepit Gubernator.

LIBER II.

SOLVS Sciaochini dum agit Riccius, expertus est varias aduersi, & prosperi vices. Literatorum flos prosequabatur hominem omni benevolentia, & honore; exagitabat populum omni barbarie. Natiuam enim barbariem, nunquam deposuit Cantonienſis Prouincia; Sinis quondam extranea, & ſolum confinis; iure pridem ciuium donata; nunquam ſatis agreſte ingenium exuta; externis verò tanto præ aliis Prouinciis inſenſa, quanto iis propior, nec eam mitigant quos ducit ex commercio Micaenſi quæſtus, vt quò ſoli ferè pingueſcant Mandarini, caritatem annonæ plebs inde patiat. Accedit perpetuus ab Luſitanorum incremento metus, & ſuſpicio pertinax, velut ab hoſtibus in propinquo ſitis; hinc acerba in Patres popelli odia, quæ mendaciſſimus de ſuperba illa turri exalperauit rumor, ſpangebatur querelis minimè obſcuris, noſtrorum qui prope habitabant ædificari ſumptu, turris non iam vt antea Florida, ſed Externorum cognominabatur; indignabatur ciuitas cum ſubiectis ſibi vndecim urbibus, ciuium ſuorum contributione perfecti operis, gloriam omnem gratuito externis hominibus ceſſuram. Hos ergo Protegis, & Gubernatori nota gratia ſeptos, non auſi de medio tollere, condicunt inter ſe tam dira, & improba vexatione aſſictare vt compellerentur voluntario diſceſſu illam redimere, inſultant contumelioſis clamoribus, vluatu, lapidatione fenestrarum, & rectorum aſſidua, cui cum etiam pueri manus commodarent, eorum vnum ſamulus intra fores pertractum, territat quaſi iudici traditurus, aſſunt breui poſt viri quidam honeſti quibus illum vrbane humanitèrque repoſcentibus, pari comitate ſtatim eſt rediſtus: hanc veri puram, & inſontem aream, ſceleſti ex vicinia ſycophantæ duo, putarunt idoneam cui accuſationem ædificarent periuram, & atrocem, quæ in Riccij ſaltem deportationem deſineret. Fraudem concinnant, agnatum pueri vaſtrum, & falſis aſſuetum delationibus accuſatorem inducunt, & ad illinendam accuſationi pietatem, pueri fratrem illum eſſe affirmant; ipſi ſibi aſſumpta teſtium perſona promittunt ſe pro teſtimonio dicturos. Accuſatoris præmium ſi cauſam vinceret, exilium Riccij, reſti-

1.
Canton. Prouinc
barbara, externis
inſenſiſſima,

1.
Calumnia in
P. Riccium.